

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S.**, so sídlom v M., zastúpeného JUDr. E. Z., advokátkou v G., proti žalovanému **E. Š.**, bývajúcemu v C., **podnikateľovi podnikajúcemu pod obchodným menom E.**, s miestom podnikania v C., IČO: X, zastúpenému JUDr. M. Š., advokátkou v N., **o zaplatenie 9 958,18 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 8C 45/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. júla 2009 sp. zn. 6Co 121/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v lehote 3 dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 313,62 € k rukám alebo na účet JUDr. E. Z., advokátky v G.,

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa) rozsudkom z 25. marca 2009 č. k. 8C 45/2008-78 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 9 958,18 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 19. apríla 2007 až do zaplatenia a náhradu trov konania 2 807,52 € na účet právneho zástupcu žalobcu, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V rozsudku zároveň rozhodol, že žalovanému nepriznáva oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku za podaný odpor. V odôvodnení rozsudku uviedol, že účastníci konania 4. apríla 2007 uzavreli zmluvu o dielo podľa § 631 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, v ktorej sa dohodli, že žalovaný dodá žalobcovi svoju karosériu autobusu po generálnej oprave, vykoná generálnu opravu prednej a zadnej nápravy autobusu žalobcu a potom zmontuje pre žalobcu z dodanej karosérie a ostatných použiteľných dielov pokazeného autobusu pojazdný autobus. Približná cena diela bola stanovená

na 500 000 Sk. Termín dokončenia diela bol dohodnutý na 1. september 2007, pričom v tejto lehote mal žalovaný najprv pripraviť karosériu a potom vyzvať žalobcu na pristavenie autobusu. Súd mal za preukázané, že žalobca 18. apríla 2007 vyplatil žalovanému zálohu vo výške 300 000 Sk a že žalovaný predmetnú karosériu nedodal ani v dodatočnej lehote určenej mu žalobcom do 15. októbra 2007. Tvrdenia žalovaného, že karoséria bola včas pripravená a žalobca na jeho výzvy na pristavenie autobusu nereagoval, považoval súd vzhľadom na výsledky dokazovania za účelové. Vzhľadom na to, že žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dohodnuté dielo nezrealizoval, žalobca bol podľa súdu oprávnený v zmysle § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka od zmluvy odstúpiť. Okamihom doručenia písomného odstúpenia od zmluvy žalovanému sa zmluva podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka od počiatku zrušila a žalovanému vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi vyplatenú zálohu. Keďže žalovaný tak neurobil, považoval súd žalobu za opodstatnenú a zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka) vzniknutého mu vo výške 9 958,18 €. Súd žalovanému uložil aj povinnosť zaplatiť úroky z omeškania z dlžnej sumy podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a to od 19. apríla 2007 (kedy sa vzhľadom na zrušenie zmluvy od počiatku dostal do omeškania) až do zaplatenia. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Oslobodenie od súdneho poplatku za odpor žalovanému nepriznal, nakoľko dospel k záveru, že žalovaný nie je sociálne odkázaný a jeho pomery takéto oslobodenie neodôvodňujú.

Krajský súd v Nitre (odvolací súd) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 21. júla 2009 sp. zn. 6Co 121/2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 260,89 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, správne vec právne posúdil a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. sa v plnom rozsahu stotožnil aj s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v časti, v ktorej potvrdil výrok rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej, podal žalovaný dovolanie, v ktorom žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť. Dovolanie odôvodnil tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Túto vadu videl predovšetkým

v tom, že súdy zamietli jeho návrh na vykonanie znaleckého dokazovania, ktorým by sa preukázali jeho tvrdenia o realizácii diela, ako aj to, že žalobcovi nič nebránilo si karosériu prevziať. Namietal, že súdy si nesprávne osvojili tvrdenia žalobcu, že ho mal vyzvať na pristavenie starého autobusu a že na oprave karosérie nepracoval, v dôsledku čoho bol žalobca nútený poskytnúť mu dodatočnú lehotu na realizáciu diela. Podľa názoru dovolateľa súd nedostatočne preskúmal okolnosti, za akých došlo k uzatvoreniu zmluvy, ktorá pozostávala z dvoch častí, a to z dodania karosérie a generálnej opravy náprav, ktorá však nebola časovo špecifikovaná. Na to, aby došlo k realizácii druhej časti zmluvy bola potrebná súčinnosť žalobcu, čo sa však nestalo. Dovolateľ mal za to, že práve v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu došlo následne k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení navrhol dovolanie žalovaného ako neprípustné a oneskorené odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania má dovolanie osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, nie však v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania pripúšťa zákon.

Zmyslom dovolania je preskúmanie napadnutého rozhodnutia – v prípadoch stanovených zákonom – z hľadiska v zákone určených dovolacích dôvodov a dosiahnutie nápravy tam, kde rozhodnutie napadnuté dovolaním nemôže obstáť z aspektu opodstatnenosti v dovolaní

uplatneného dovolacieho dôvodu. Dovolanie je v uvedenom vymedzení zároveň procesný prostriedok (nástroj), ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby v prípadoch (a za podmienok) v zákone uvedených spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia.

Mimoriadna povaha dovolania v rámci systému opravných prostriedkov sa prejavuje aj v tom, že účastník konania nemôže úspešne podať dovolanie z akéhokoľvek dôvodu, ale len z dôvodu uvedeného v zákone (z tzv. dovolacieho dôvodu). Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dovolacie dôvody. Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Treba dodať, že dovolací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil; dovolacie dôvody neposudzuje podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale podľa ich obsahu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania; dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Vadu tejto povahy dovolateľ nenamietal a jej existenciu po preskúmaní obsahu spisu nezistil ani dovolací súd.

V prejednávanej veci dovolateľ namietal, že konanie je postihnuté tzv. inou vadou majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Prípustnosť dovolania nezakladá skutočnosť, ak súdy svoje rozhodnutie založili na nesprávnych skutkových zisteniach; nesprávne či nedostatočne skutkové zistenie má za následok vydanie vecne nesprávneho rozhodnutia súdu, samo osebe ale nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. – nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia (porovnaj napr. R 37/1993, R 125/1999). Rovnako to platí aj pre dovolateľom namietané nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci ako aj tzv. iná vada predstavujú prípustný dovolací dôvod (ktorý možno však uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne posúdenie veci a tzv. iná vada ale prípustnosť dovolania nezakladajú. I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali

za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovení § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z vád uvedenou v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca náhradu trov dovolacieho konania uplatnil a ich výšku vyčíslil. Dovolací súd v zhode s doterajšou praxou vzal zreteľ k tomu, že právna zástupkyňa žalobcu zastupovala tohto účastníka už v konaní pred obomi nižšími stupňami súdov. Žalobcovi preto priznal náhradu trov dovolacieho konania iba za úkon právnej služby advokátky, ktorú poskytla vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 11. januára 2011 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 253,94 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 3 vyhlášky) vo výške 7,41 € a po zvýšení o daň z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky) predstavuje potom trovy dovolacieho konania žalobcu spolu v sume 313,62 €.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2012

JUDr. Milan D e á k , v. r.

predseda senátu

Za správnosť:
Hrčková Marta